

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r73919568902,GORSKI-Jozef.html>
18.04.2024, 11:51

GÓRSKI Józef

Osoba

GÓRSKI Józef

Urodzony

1887

Zmarł

1954

Opis

członek POW ZP, szef Biura Kartograficznego Dowództwa Głównego, rtm. Wojska Polskiego. Ur. 2 stycznia 1887 r. w Borzejewie (ówczesny pow. średzki), w rodzinie kupca Walerego i Melanii z Lipińskich. Uczył się w katolickiej szkole elementarnej w Borzejewie, następnie w gimnazjum oo. Jezuitów w Chyrowie; maturę uzyskał w Krakowie w 1907 lub w 1908 r. Studia na Akademii Górniczej w Leoben, w Styrii (Austria) rozpoczął w 1908 r. Udzielał się w polskich organizacjach. W 2013 r. zdał cztery z pięciu egzaminów w ramach państwowego egzaminu inżynierskiego II stopnia. Następnie odbył jednoroczną służbę wojskową. 23 lipca 1914 r. wrócił do Leoben.

Po wybuchu Wielkiej Wojny, został wcielony do armii niemieckiej. Służył jako konny kurier, piechur i dragon. W listopadzie 1918 r. zdemobilizowano go w stopniu sierżanta. W połowie listopada wstąpił do POW ZP. W Poznaniu działał w grupie M. Palucha prowadząc ze Zbigniewem Górskim (1893-1971) komórkę kartograficzną. Od 1 stycznia 1919 r. służył w Dowództwie Głównym w Poznaniu jako kierownik Biura Kartograficznego. Dekretem Komisariatu NRL nr 3 poz. 27 (z 15 lutego 1919) mianowany został podporucznikiem od 21 stycznia (ze starszeństwem od 1 czerwca 1913). Plany operacyjne Dowództwa Głównego wymagały przygotowania różnorodnych zestawów map. Górcy szybko pokonali trudności kadrowe, techniczne, wyposażeniowe, reprodukcyjne i braki w zaopatrzeniu. Wykorzystywali mapy niemieckie, rozpowszechnione przez Księgarnię Wydawniczą R. Eisenschmita w Berlinie. Opracowali 38 map w skali 1 : 100 000, które wydrukowane przez drukarnię Dowództwa Głównego, pokrywały cały obszar ziem polskich zaboru pruskiego.

Po reorganizacji Dowództwa Głównego, J. Górski objął zakład kartograficzny DOGen. Poznań. Dn. 27 kwietnia 1920 r. awansowany został do stopnia rtm. Do rezerwy przeniesiony został z dniem 8 stycznia 1922 r. Zdał zaległy egzamin w Politechnice i uzyskał tytuł inżyniera. Od października 1921 r. przeniósł się do Sierakowa, gdzie objął stanowisko dyrektora Sierakowskiej Kopalni Węgla Brunatnego S.A. Na przełomie 1928/1929 r. Górski kupił majątek ziemski Zaorle w pow. rawickim. Udzielał się w organizacjach weteranów powstania. Wybrany został wójtem gminy. W czasie okupacji został przez Niemców wysiedlony w okolice Ostrowca Świętokrzyskiego w woj. kieleckim. Ukrywał lotnika brytyjskiego.

Po wojnie władze komunistyczne znacjonalizowały jego 82 hektarowy majątek ziemski w Zaorlu. W

latach 1946-1949 Górski w Sieniawie prowadził przygotowania do wznowienia wydobywania węgla brunatnego, równocześnie prowadząc produkcję wosku montanowego pozyskanego z węgla brunatnego. Opracował opatentowaną technologię odwadniania wosku montanowego.

Zm. 22 kwietnia 1954 r. we Wrocławiu,
pochowany został na cmentarzu parafialnym w
Obornikach Śląskich. 10 lutego 1923 r. zawarł
związek małżeński z Adelajdą Marią Piątkowską.
Córki: Barbara (1923-1995) i Danuta, ur. 1925.
Odznaczony Krzyżem Walecznych (1922 r.) i
Krzyżem Niepodległości (1932 r.).

Bibliografia

B. Polak, Górski Jozef (1887-1954) (w:) Słownik
biograficzny powstańców wielkopolskich
1918-1919, red. A. Czubiński, B. Polak, Poznań
2002, s. 106-107.

Autor wpisu

Bogusław Polak